

noviny brněnských důchodců

**Brněnský
SENIOR**

Ročník 18 * Číslo 6 * Prosinec 2014 * Cena 10 Kč

VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ – – OPRAVDU I K NÁM?

Na toto nejen kolik a jakých odpovědí, ale i z kolika úhlů pohledu na tuto otázku by tyto odpovědi pocházely. Uplatní se u nich nejen prostředí i tradice našeho dětství a dospívání, ale – a to především, cílevědomé směřování a zejména míra vyspělosti v dosažené duchovní moudrosti i prozíravého vnímání toho, odkud jsme přišli, v čem žijeme a zejména, kam zamíříme poté, až své oči naposled a nevratně uzavřeme! V těch prvních chvílích předvánočního času si pojednou uvědomíme, o co vše ve chvatu a shonu celoročních starostí všedních dnů přicházíme. Zejména o vědomí smysluplnosti svého života, o živý kontakt s lidmi, o teplé lidské slovo, o mimoděčná gesta lásky ke svým bližním, zejména k těm nejbližším ve vlastní rodině a ke své přízni.

V touze po nápravě toho, o co se často ochuzujeme, vybaví se nám v čase předvánočního adventu to vroucí přání – „adveniat“ tj. „ať přijde“ ta chvíle rodinného setkání okolo betlémských jesliček, uprostřed hořících svící,

pod nazdobeným vánočním stromkem. Představa božské Rodiny, která nebyť chléva, neměla by kam se uchýlit, která musí prchat před nenávisnou zlobou Herodovou. Betlémská Rodina posléze v námahách a odříkání úspěšně se stará v Nazaretě o dítě Ježíše, což vede k poznání, že tím vším, co hory útrap této Rodiny přenáší, je vespolečná, vše převyšující a nás k trvalému následování vybízející LÁSKA!

Ve snaze napravit vůči svým bližním vše, co jsme doposud zmeškali, prezentujeme obrazně tuto svoji lásku svými dárky pod stromečkem. Dárek z vděčnosti chce vyjádřit pravdivě slova „Mám tě rád“. Dalo by se říci, že čím je méně drahý a méně okázalý, tím více z něj vyzařuje láska bez vypočítavosti. Rozsvícený vánoční stromeček a to vše, co nacházíme pod ním, musí být výrazem láskyplného tepla sálajícího z rodinného kruhu do širokého okolí nastávající božihodové noci, v níž se nese radostná píseň „Narodil se Kristus Pán, veselme se!“

Redakce BS.

POZVÁNKA NA

NA 2. SPOLEČENSKÝ PLES DŮCHODCŮ

Městská organizace Svazu důchodců v Brně pořádá 2. ples důchodců. Bude se konat 16. ledna 2015 od 17 do 22 hodin v hotelu Kozák.

Vstupenky na ples se budou prodávat od 25. 11. 2014 každé úterý na sekretariátě Svazu důchodců ČR v Brně, Běhounská 17. Vstupné 150 Kč.

„Proč bychom se netěšili?“

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

Advent

*V té tmě úzkost,
úzkost jak věrný kůň,
úzkost země mé
a světa
naléhavě hrabe kopytem,
úzkost – opakovaná
věta
před vraty domova.*

*Křídla Orionu
bdí na nočním nebi
v ochranném gestu
nad Tebou,
milostiplná
země –
zapadá do sněhu,
mrazí
srdce ve mně.*

*Přísný advent
zastřel Tě bílým
šátkem,
je v Tobě čekání,
ale i bolest
před Velkým pátkem.*

Marie Veselá

1. Společenský ples důchodců se velmi vydařil.

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2014

Letošní rok byl vyhlášen mezinárodním rokem rodiny. V jeho rámci nešlo pouze o zamyšlení nad rolí, tradicemi a postavením rodiny ve společnosti, ale také o zlepšení kvality rodinného života včetně mezigeneračních vztahů. Vzhledem k faktu, že součástí rodiny, jako jedné z ohrožených sociálních skupin, jsou i prarodiče, soustředila se pozornost vlády a zvolených zastupitelů v Senátu a Sněmovně Parlamentu ČR na pomoc a péči seniorům (starobním a invalidním důchodcům). Konkrétní nápravná opatření byla přijata i pro občany, kterým se vlastní rodina rozpadla a mají vážné zdravotní a existenční problémy. Jedná se o sociální dávky a příspěvky, jež byly přiznány i těm, kteří se z jiných závažných důvodů dostali do hmotné nouze a hrozí jim sociální vyloučení. Směrování pomoci státu a grémií (OSN, EU) nebylo náhodné. Souvisí s neustále se zhoršující mezinárodní situací a aktuálními vnitrostátními problémy. Je všobecně známo, že negativní jevy ve světě se promítají do života lidí jednotlivých států a zasahují nejslabší články společnosti – rodiny s dětmi, seniory, osoby se zdravotními problémy nebo ekonomicky a sociálně znevýhodněné. Jinými slovy: globální problémy negativně ovlivňují praktický život všech národů a národnostních menšin bez rozdílu rasy, jazyka a víry.

V korelaci se závažností aktuální mezinárodní situace se letos svět potýkal s následujícími problémy: rasová a náboženská nesnášenlivost, islámský terorismus, válečné konflikty, migrace a azyl (masové přemístování obyvatelstva z okupovaných oblastí a pomoc utečencům), embargo (omezení či zákaz vývozu a dovozu surovin, potravin, zdrojů energie atd.), epidemie, nárůst nezaměstnanosti a chudoby, znečišťování životního prostředí, nárůst násilí a kriminality.

Pokud jde o vnitrostátní problémy, prokazuje sociologický výzkum vážné nedostatky zejména v oblasti sociální. Jde o zvyšující se obavy o bezpečnost, růst násilí a rasismu v etnických regionech a nedostatečná prevence a ochrana obyvatelstva před podvodny, krádežemi a domácím násilím. Zkvalitnit je také třeba činnost v oblasti

trestního práva (prokuratura, soudy – postih). Urychleně je třeba řešit sociální bydlení, zadluženost starší generace, rodin s dětmi, handicapovaných, invalidních a sociálně nepřízřivobivých. Dořešit je třeba i zpřístupnění zdravotní péče pro všechny občany. Vážné nedostatky vykazuje oblast výchovy a vzdělávání. „Poukukává“ jednotné působení rodiny a školy, jakož i osvěta v rámci morálky, etiky a bontonu. Nedostatečné výchovné působení na mladou generaci má za následek mimořádné narušení mezilidských a mezigeneračních vztahů ve společnosti. Lze hovořit o averzi až nepřátelství vůči starším lidem, zvláště zdravotně postiženým. Zvýšenou měrou se objevují projevy rasismu vůči národnostním menšinám, cizincům, kteří u nás pracují a sociálně vyloučeným. Je zarážející, že mladá generace dokáže vyvinout psychický nátlak a dokonce i týrání nejen cizích osob, ale i členů své vlastní rodiny. Velmi často jde o trestnou činnost pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek. Záškoláctví, vulgarismy, nepřipravenost na výuku a zkoušky, odmítání, hádky, vyseďování u sociálních sítí místo pomoci rodině představují zdánlivě menší zlo než ublížení na zdraví, někdy dokonce spojené i s následujícím úmrtím.

Na tomto místě si dovoluji uvést v souvislosti se vztahem rodiny k prarodičům dvě poznámky. Především rodina nese větší zodpovědnost před společností než jedinec. Zabezpečuje výchovu, vzdělání a péči o zdraví svých dětí. Stejně tak má zabezpečovat jejich volnočasové aktivity, pomáhat při výběru povolání a poskytovat jim bezpečný domov. Mnozí rodiče podporují své potomky v době jejich nezaměstnanosti a i v jiných krizových situacích. Bohužel v současné době nemá řada rodičů z důvodů pracovního vytížení přehled o tom, co děti dělají v době jejich nepřítomnosti. Zanedbávají i uspokojování i svých zájmů a potřeb a pro prarodiče už jim žádný čas nezbyvá. Vedení státu řeší tzv. pečovatelskou dovolenou a lesní školky. Senioři proto musí vzít iniciativu do svých rukou a snažit se o kontakt se svými potomky. V opačném případě hrozí nebezpečí úplného odcizení.

Pokud se přidají zdravotní problémy, související s procesem státnutí,

může docházet k poklesu četnosti návštěv a osamělý senior se může izolovat a uzavřít „do sebe“.

Vzhledem k tomu, že starší lidé bývají často bezradní a frustrovaní v situacích, které sami nemohou zvládnout nebo ovlivnit, je pro ně důležité vyhledávat kontakt ve svém okolí, naučit se požádat o radu a pomoc v nouzi u přátel a známých. Jinými slovy: východiskem je aktivní přístup k životu.

Jihomoravský kraj zaujímá v ČR přední místo v řešení sociálních otázek a poskytuje rodinám s dětmi, seniorům a dalším sociálně znevýhodněným občanům bohaté možnosti k rozvoji a uspokojování jejich zájmů a potřeb. Náš kraj a město Brno má v rámci ČR nejvíce sociálních poraden a nabízí pomoc ostatním krajům při zakládání Rodinných a Seniorských pasů. Každoročně sponzoruje činnost Svazu důchodců ČR – MO v Brně a Svazu tělesně postižených ČR, rovněž MO v Brně, občanských sdružení, osvětových zařízení, center pro rodiny s dětmi a seniory aj. I v letošním roce připravily ÚMČ v Brně a radnice ve městech a obcích řadu kulturních a sportovních akcí, na nichž se mohli scházet občané všech věkových skupin. Příkladně byly letos oslavy Svátku seniorů (Den seniorů, Odpoledne pro zdraví seniorů aj.), v jehož rámci bylo nabídnuto tolik akcí, že nešlo navštívit všechny. Důležité však je, že svým obsahem přispěly ke zlepšení mezigeneračních vztahů a hodnotovému posunu chápání Svátku seniorů jako svátku úcty ke stáří. Pozitivně lze hodnotit i nárůst členů Klubů důchodců městských částí Brna nebo vyšší počet přihlášených seniorů v rámci Univerzity třetího věku. I přes uvedená pozitiva se domnívám, že by našim občanům a mladé generaci zvláště neškodila zdrženlivost, skromnost, pokora a úcta ke starým lidem.

Závěrem mi dovoluji vyslovit přání, aby blízcí se advent a vánoční svátky přispěly ke „klidu zbraní“, opětovnému sblížení rodin s jejich seniory, k navrácení vzájemného respektu a úcty. Ať je naplněn odkaz Vánoc jako svátku pokoje, míru, rodinného štěstí a lásky.

Jana Vrabcová

9. SJEZD SVAZU DŮCHODCŮ ČESKÉ REPUBLIKY

5. listopadu se na radnici Magistrátu hlavního města Prahy konal 9. sjezd Svazu důchodců České republiky. Sjezd měl za úkol především zbilancovat tříleté období, které uplynulo od posledního sjezdu, zvolit nové vedení na další období do roku 2018, seznámit členskou základnu s návrhem novely stanov SDČR a odsouhlasit programové prohlášení.

Na sjezdu byli přítomni delegáti důchodců z celé České republiky i hosté jako předseda Rady seniorů ČR pan Zdeněk Pernes, poslanec pan Jiří Dolejš, senátor pan Jan Veleba, předseda Jednoty dochodcov na Slovensku pan Ján Lipianský i český zástupce seniorů v evropské organizaci EURAG pan Miloš Vajs, z nichž každý vystoupil a zaujal.

Za zvláštní zmínku stojí iniciativa, se kterou přišel pan senátor Veleba a sice internetová petice „Braňme našeho prezidenta“. Je to reakce na primitivní pokusy o dehonestaci našeho prezidenta ze strany některých tištěných médií, televize i samozvaných internetových „organizátorů“. Nemusíme se všemi názory a postoji prezidenta souhlasit a jistě ani všichni nesouhlasíme, ale je nepochybné, že tento prezident byl nejlepší volbou z možných, konečně zase začal národ sjednocovat, a proto je potřeba říci jasné DOST! těm mediálním štvářčům a těm mediím, kteří dosud dobře a beztréstně žili z toho, že jejich jediným zájmem a výkonem bylo nakydát kýbly špíny na kohokoliv, kdo se jim znelíbí. Věřme, že s tím už bude konečně utrum, vy pisálci a „komentátoři“, kteří jste se pasovali do role jakýchsi samozvaných arbitřů!

Bylo velice potěšitelné sledovat, jak atmosféra sjezdu byla od samého počátku nejen pracovní a optimistická a pozorovat, jak se na ní projevilo nové a spravedlivější volební rozdělení karet 2014, ke kterému také čeští důchodci podstatnou měrou přispěli. Už to nebyl zoufalý boj o uznání a mnohdy i přežití jako za minulých vlád, ale konstruktivní jednání rovnoprávných zástupců důchodcovské populace, kteří mají povinnost i právo účasti na řízení a chodu společnosti – samozřejmě včetně odpovědnosti a skládání účtů. K pozitivní náladě velkou měrou přispělo i kulturní vystoupení smíšeného folklorního zpěváckého sboru z Kyjova.

Dosavadní předseda SDČR pan Oldřich Pospíšil ve své zprávě o činnosti jasně deklaroval, že zlepšení postavení a uznání důchodců se nezjevilo samo od sebe, ale že je výsledkem intenzivní a soustavné aktivity nejen samotného vedení SDČR, ale i místních organizací a ukázal, jak je důležitá drobná, ale soustavná denní práce směrem k lidem, pozvedávání sebevědomí a hrdosti na celoživotní dílo a výsledky, argumentační vybavenost a aktivita.

Dosažené výsledky přispěly k tomu, že pan Oldřich Pospíšil byl v následné volbě opět přesvědčivě potvrzen ve funkci i na další období 2014 – 2018.

Nadcházející aktivitu SDČR formuluje Programové prohlášení, které 9. sjezd schválil. Hovoří se v něm především o podpoře sociálního státu a zlepšení existenčních podmínek života důchodců. Je potřeba aktivně vyměňovat a využívat zkušenosti s národními organizacemi důchodců zejména v sousedních zemích. Jako jeden z příkladů může sloužit požadavek zvýšené ochrany důchodců před trestnou činností tak, jak je již uzákoněn na Slovensku, zvýšení státního příspěvku pro relaxační lázeňskou péči pro důchodce, jaký realizovali také na Slovensku nebo zajištění všeobecně lepšího sociálního i existenčního uznání a postavení českých důchodců tak, jak mají důchodci v Německu nebo Rakousku. Jsou to legitimní požadavky, nejsme přece o nic horší, nechceme modré z nebe, ale když to jde jinde, proč by to nemělo jít v Česku?

Dále je důležité zviditelňování a zvýšení aktivity už od úrovně základních organizací. Důchodci musí být vidět – a to nejen doslova v noci na silnici, ale hlavně ve dne, v tisku, rozhlasu i televizi. Kolik peněz stály například počítačové kurzy pro důchodce a jaká je přitom mizerná - spíš žádná - účast

(Dokončení na straně 4)

9. SJEZD SVAZU DŮCHODCŮ ČESKÉ REPUBLIKY

(Dokončení ze strany 3)

důchodců v internetových diskuzích nebo dopisovatelské činnosti? Co komu brání sesmolit článek, příspěvek o tom, co se nám nelíbí, co navrhujeme, kde můžeme nabídnout pomoc atd., zvláště když nemusíme mít strach ze špatné známky jako kdysi ve škole a internet je zdarma? A k tomu si pocvičit prsty, paměť i mozek a zvýšit sebevědomí, že umíme držet krok s generací našich vnuků!

Je potřeba si uvědomit, že iniciativa musí vycházet především od nás, důchodců. My musíme přesvědčovat a přesvědčit, že jsme zdrojem nevyčerpatelné inspirace, životních zkušeností a elánu a ne koulí na noze společnosti, jak se to dřív snažili prezentovat někteří takypolitici. Ve vyspělých státech na to, jaký nevyčerpatelný a cenný potenciál jejich důchodci mají, už dávno přišli. Tak hledejme i my a nabízejme, s čím přijít, co zlepšit, komu a jak pomoci...

Závěrem lze konstatovat, že 9. sjezd SDČR ve všech ohledech splnil svoje poslání. Zbilancoval, ukázal další směr a důchodcům především dodal tolik potřebnou sebedůvěru. A proto patří velký dík všem, kteří se na tom podíleli!

Ondráš oslavil své šedesátiny

Dvěma říjnovými koncerty oslavil v Brně své šedesátiny Vojenský umělecký soubor Ondráš. Představilo se na nich téměř 200 účinkujících a jak Ondrášovská suita v Mahenově divadle, tak Ondrášovské ozvěny v Janáčkově divadle vyvrcholily nadšenými ovacemi publika - standing ovations.

Ondráš je poloprofesionálním uměleckým tělesem, věnujícím se prezentaci bohaté lidové kultury - hudby, zpěvu a tance. Jeho dramaturgie se zaměřuje na zpracovávání národopisného materiálu etnografických oblastí České republiky a inspiraci hledá i v lidové kultuře sousedních států i v jiných uměleckých žánrech. Každoročně mívá kolem 200 vystoupení po celé republice a reprezentuje svou vlast i v zahraničí.

Jeho historie se začala psát v roce 1954 v Olomouci, kdy nesl název Vojenský soubor písní a tanců Jánošík. Do Brna přesídlil v r. 1957. Změny v dějinách Československa, rozdělení republiky, se odrazily i ve změně názvu souboru. Od roku 1993 nese nynější název a za zmínku stojí, že mu hrozil i zánik: o zrušení Ondráše usilovala tehdejší ministryně obrany V. Parkanová. Naštěstí jej nepotkal osud Čs. státního souboru písní a tanců, zrušeného rozhodnutím ministra kultury v první polovině devadesátých let.

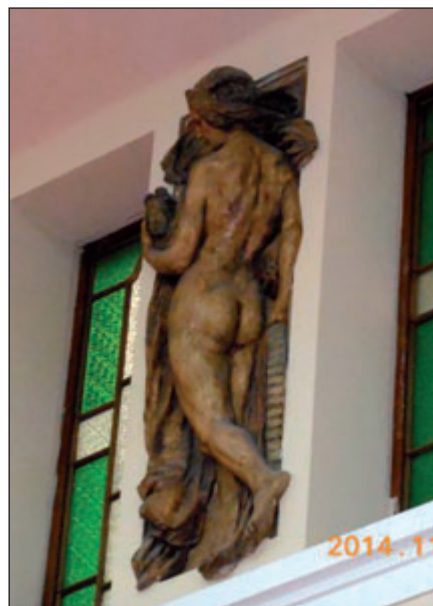
S pořadem nových i léty prověřených hudebních, tanečních a pěveckých čísel vystoupí Vojenský umělecký soubor Ondráš v prosinci na sérii vánočních koncertů: 10. – v Olomouci, 11. – v královopolském Semilassu, 15. – v Bojkovicích a 26. – v chrámu sv. Petra a Pavla v Brně. Cimbálůvka bude 20. prosince vyhrávat v brněnském hotelu Voroněž. **mil**

(Red. zkráceno)

A ještě taková perlička na závěr: Podle některých ústních podání ty nádherné secesní sochy na ochozu jednacího sálu, z nichž jedna je na fotce, úplně neživé nejsou, ale mají takovou vlastnost, že když slyší něco, co není úplně v pořádku, začínají se různě otáčet, vrzat a všelijak jinak dávají najevo svoji nelibost. Prostě něco z takové staroměstské kafkovské atmosféry...

Mohu ovšem potvrdit – a fotografie to ukazuje naprosto jasně – že při včerejším jednání 9. sjezdu SDČR nejen že všechny stály jako vyřezané a dychtivě poslouchaly, ale navíc bych i řekl, že se dokonce usmívaly... Takže věřte-nevěřte...

Z pohledu a pocitů delegáta sjezdu,
Milan Hemzal. (Foto autor.)

Magistrát města Brna, Odbor sociální péče,
oddělení ekonomiky a péče o seniory
a osoby se zdravotním postižením

B | R | N | O |

Odbor sociální péče MMB

Koliště 19, 601 67 Brno

Úřední hodiny:

Po, St: 8–17hod.

Pá: 8–12hod.

SENIORI

tel.: 54217 3737

gergelcikova.jarmila@brno.cz

OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

tel.: 54217 3838

janku.lea@brno.cz

www.socialnipece.brno.cz

PŘÍSPĚVEK NA PĚČI (PNP)

Příspěvek na péči je určen osobám starším 1 roku, které z důvodu **dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu** potřebují pomoc jiné osoby při zvládnání **základních životních potřeb** (ZŽP). Z příspěvku pak osoby **hradí pomoc**, kterou jim může poskytovat buď osoba blízká, asistent sociální péče nebo registrovaný poskytovatel sociálních služeb. **Žádost se podává na úřadu práce**, oddělení PNP – v Brně je to na ÚP, Mojžířovo náměstí 10, Brno Královo Pole. Po podání žádosti na předepsaném formuláři následuje **sociální šetření** v domácnosti a dále posoudí **zdravotní stav posudkový lékař**. Podklady připravuje ošetřující lékař žadatele, a proto je důležité, aby měl všechny aktuální kopie lékařských zpráv od odborných lékařů.

Výše PNP/měsíc pro osoby starší 18 let věku:

- 800 Kč, jde – li o stupeň I**
(lehká závislost, osoba nezvládá 3 – 4 ZŽP)
- 4 000 Kč, jde – li o stupeň II**
(středně těžká závislost, osoba nezvládá 5 – 6 ZŽP)
- 8 000 Kč, jde – li o stupeň III**
(těžká závislost, osoba nezvládá 7 – 8 ZŽP)
- 12 000 Kč, jde – li o stupeň IV**
(úplná závislost, osoba nezvládá 9 – 10 ZŽP)

VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy,

poohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

Magistrát města Brna, Odbor sociální péče,
oddělení ekonomiky a péče o seniory
a osoby se zdravotním postižením

Nacházíte se v obtížné sociální situaci?

Pomáháme seniorům, občanům se zdravotním postižením, pečujícím osobám. Dostal jste se vy nebo vaši blízcí do obtížné životní situace? Nejste ji schopni sami zvládnout?

Kontaktujte nás, pokusíme se ji s Vámi vyřešit.

Poskytneme Vám:

- » základní sociální poradenství;
- » individuální pomoc při vyřizování sociálních dávek;
- » individuální pomoc při pořízení zvláštních pomůcek;
- » zprostředkování pobytových, ambulantních i terénních sociálních služeb (*domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, pečovatelské služby, odlehčovací služby, azylové domy*);
- » asistence při jednání s úřady a ostatními institucemi;
- » asistence při vyřizování osobních dokladů.

Vydáváme parkovací průkazy držitelům průkazů mimořádných výhod a držitelům průkazů osob se zdravotním postižením ZTP a ZTP/P.

**Výše uvedené činnosti jsou poskytovány bezplatně.
Sociální pracovníci Vás v případě zájmu navštíví doma.**

(Dokončení na straně 7)

JUBILEA ZASTIHUJÍ JINDRU DELONGOVOU VE STÁLE DOBRÉ KONDICI

Pro manžele Delongovy bude nadcházející rok jubilejní – oba mají nakročeno k oslavě devadesáti let svého života. Prof. Ing. Armina Delonga, DrSc., fyzika a zakladatele elektronové mikroskopie, potká významné výročí už za měsíc, jeho ženu Jindřišku v polovině roku 2015.

Před dvěma měsíci oslavila s kolektivem bývalých i stávajících členů 65. výročí založení dnes už legendárního brněnského souboru PIRKO, jež převzala jako vedoucí před pětapadesáti lety (1959) a zasvětila mu celý svůj dosavadní život. V původně rozhlasovém souboru začala rozvíjet fantazii a tvořivost členů přirozenou dětskou hrou dříve, než se k nám z ciziny dostaly teoretické publikace o dramatické výchově dětí a mládeže. Původní metodu J. A. Komenského rozpracovala a stále na ní pracuje do té míry, že se stala součástí výuky na Pedagogické fakultě MU a jako samostatný obor se vyučuje na JAMU. Tam jej vede její dcera prof. PhDr. Silva Macková.

Jindra Delongová před odjezdem do Anglie (1981).

Foto: az

Už s prvními veřejnými vystoupeními v tehdejších soutěžích tvořivosti zaznamenalo Pirko výrazný úspěch, ať už to bylo pásmo veršů Ilony Borské a Ivo Štuky Svět se točí dokolečka či na jevišti převedená kouzelná Trnkova Zahrada (ta zvítězila v roce 1971 v konkurenci souborů dospělých na tradičním Jiráskově Hronově), Brněnské pověsti, Mrázkové Jak šumí les, Ladovy Tři princezny na vdávání. Do dramaturgie se promítly i životní zkušenosti Jindry Delongové – její otec byl umučen nacisty, z Osvětimi se nevrátila židovská kamarádka Ruth Adlerová, a tak vzniklo pásmo z deníků dětí psaných v koncentračních táborech, Urbánův Bleděmodrý Petr zase reagoval na vyloučení jedince z dětských her pro odlišnost původu a další. V realizacích zúročovala svou taneční průpravu ve skupině Elmarity Divíškové, vlastní divadelní zkušenosti a v neposlední řadě i výtvarné vzdělání. Významné místo v historii Pirka pod jejím vedením patří jevištním adaptacím děl brněnských básníků Vítězslava Nezvala, Josefa Kainara, Zdeňka Kriebela, Oldřicha Mikuláška, Jana Skácela, Aloise Mikulky. Na prvním světovém festivalu v dánském Odense hrál soubor tři pohádky slavného rodáka H. Ch. Andersena, na mezinárodním festivalu v rakouském Villachu byl s Ladovými pohádkami jediným dětským kolektivem mezi

deseti profesionálními soubory. Dodnes trvají jeho pracovní a výměnné vztahy s obdobným souborem v anglickém Redbridge, Pirko viděli také v Arménii, ve Francii, v Jugoslávii, Litvě, Maďarsku, Nizozemí, Německu, na Slovensku, v Rakousku a Řecku.

Jindra Delongová se stala spoluzakladatelkou naší dramatické výchovy a její neúnavnou propagátorkou. Dramatická výchova jako esteticko-výchovný předmět s širokou škálou uplatnění se stala dominantním zájmem jubilantky. Není od věci připomenout několik známých osobností z více než 400 dětí, které pod jejím vedením Pirkem prošly: dramatičtí umělci – herci, moderátoři, režiséři (v abecedním pořádku) Radek Balaš, Tomáš Čisárik, Jiří Dvořák, Radim Fiala, Tomáš Herfort, Pavla Hornáková, Darja Hrubá, Antonín Kala, Pavel Kříž, Ondřej Mikulášek, Jiřina Ostrá, Michal Plachý, Jan Růžička, Matěj T. Růžička, Eva Řehořová, Ivana Slabáková, Zuzana Slavíková, Aleš Zbořil, avšak také oceňovaní architekti, vysokoškolští pedagogové, lékaři i pokračovatelé v dramatické výchově.

Z mnoha ocenění si Jindra Delongová nejvíc váží medaile Univerzity Karlovy k 400. výročí narození J. A. Komenského. „Když jsem dostala do ruky Komenského předmluvu ke Škole hrou, uvědomila jsem si, že důvody, proč prosazoval divadelní hry jako nedílnou součást školní výchovy, jsou překvapivě shodné s mými názory. Od té doby jsem prostudovala všechny jeho dostupné hry i úvahy o divadle jako prostředku výchovy,“ říká vynikající znalkyně odkazu Učitele národů. S Pirkem připravila scénickou úpravu jeho spisu List chudých do nebe i podstatnou část čtvrté a páté hry ze Školy hrou – pracovala na nich se studenty Filozofické a Pedagogické fakulty.

I pro ni platí, že doma není nikdo prorokem: několik let po sobě je navrhována na Cenu města Brna, avšak bezvýsledně. Už ji vlastní její manžel, nositel řady domácích i zahraničních vyznamenání včetně národní ceny Česká hlava (2005). Snad se k devadesátinám dočká i Jindra Delongová. **(liz)**

Obrázky z představení:

Bleděmodrý Petr (1974), Zahrada (1970) a Jak šumí les.

Foto: www.amaterskedivadlo.cz

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

DESET LET KLUBU DŮCHODCŮ MČ BRNO-JEHNICE

Je deset let hodně nebo málo? Na tradici to asi není, ale v lidských životech se za tuto dobu mohou (a často odehrávají) změny velkého rozsahu.

Náš klub byl založen na popud zastupitelstva v roce 2004. Začátky působení naší nové organizace byly pochopitelně poznamenány nezbytným hledáním náplně programů tak, aby se stal přitažlivým pro naše starší spoluobčany. Během několika prvních měsíců se vše ustálilo a našich pravidelných setkání se již zúčastňovalo několik desítek důchodců, kteří jsou tak zakládajícími členy našeho klubu.

Během uplynulého vzpomínaného období klub uspořádal více než třicetkrát

jednodenních zájezdů, na kterých jsme navštívili velkou řadu turisticky zajímavých míst v různých částech republiky. Jedním z nejvíce žádaných cílů zájezdů byly návštěvy slovenských nebo maďarských termálních lázní, navštívili jsme Vídeň, obdivovali jsme vodní dílo Gabčíkovo.

Na pravidelných setkáních jsme besedovali na rozličná témata doplňovaná přednáškami cestovatelů a občanů, kteří navštívili zajímavá místa v zahraničí. Náplně schůzek jsme se snažili volit tak, aby byly poutavé a poučné pro účastníky.

V programu nechyběly návštěvy výstav, divadel, filmových představení a také

vycházky do přírody, spojené s opékáním špekáčků.

Ve stručném výčtu aktivit našeho klubu však není zahrnut jeden z důležitých prvků, který se promítá jednak do činnosti klubovní, ale i mimo ni. Jde o to, že dříve si téměř cizí lidé, kteří se snad ani nepozdravili, se setkáváním na akcích klubu, svým způsobem i sblížili. Nyní již i při náhodných setkáních např. v hromadných dopravních prostředcích se dávají spolu do řeči jako známí lidé. Někdy tyto debaty nemívají jenom ráz formální, ale i vzájemné sdělování si svých problémů, případně i jejich řešení. Krátce řečeno, jedním z hlavních přínosů existence klubu je také to, že se lidé při jeho aktivitách poznávají a jaksi „lidsky“ se sblíží. Toto je možná jeden z největších významů působení obdobných institucí.

Zvyšující se zájem o činnost našeho klubu naznačuje, že není jenom formálním seskupením, ale přispěl trochu k naplnění volného času našich starších občanů a pomohl jim také k „soukromé“ s ostatními.

Za Klub důchodců Brno-Jehnice

Miroslav Polák

Salon Q prezentoval v Brně díla 38 výtvarníků

Křížová chodba na brněnské Nové radnici byla od 8. října dějištěm 52. výstavy Salon Q, soustředující výběr 110 prací od 38 autorů, kteří jsou členy výtvarné sekce mezioborového uměleckého Sdružení Q. Byl to výběr třetiny z dodaných exponátů, více se jich do Křížové chodby nevešlo. K výstavě byl vydán katalog v grafické úpravě Marka Trizuljaka.

Své práce vystavovalo 14 výtvarníků z Brna. Zaujalo mne, že mezi vystavujícími nechyběl ani čtyřiašedesátiletý Jan Rajlich, z jehož podnětu je Brno od r. 1964 dějištěm mezinárodního bienále užité grafiky. Mezi jeho čtyřmi kolážemi byly dvě úplně poslední, dokončené před dvěma roky a vystavované poprvé. Od jeho čtyřiašedesátiletého syna Jana Rajliche byly na letošním Salonu Q dva ofsetové plakáty – letošní pro výstavu korejské asociace vizuálních designerů Vidak a loňský Automatic-Design.

Myšlenka založit toto široké umělecké sdružení výtvarníků, literátů, hudebníků, divadelníků i architektů Sdružení Q se zrodila na sklonku roku 1967. Zformovalo se a deklarovalo svůj vznik v roce 1969. Nyní má Sdružení Q ve svých sekcích 120 členů, žijících hlavně na Moravě, ale také v Čechách, na Slovensku a dokonce v Číně, Japonsku, Itálii, Německu, Portugalsku a Srbsku. Pro své členy, hosty a příznivce vydává čtvrtletně Kvě-buletýn, jehož redakce i grafická

úprava jsou dílem Jana Rajliche mladšího za spolupráce Aleny Rajlichové a také jednou za čas výpravné Q-almanachy. Tím nejnovějším jedenáctým ze začátku letošního roku se mohli po těšit i návštěvníci vernisáže Salonu Q 2014.

Bohumil Hlaváček

PŘÍSPĚVEK NA PÉČI (PNP)

(Dokončení ze strany 5)

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů

s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Mgr. Eliška Škrancová

odborný poradce

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR Regionální pracoviště pro Jihomoravský kraj

Cejl 892/32, 602 00 Brno

Tel: 542 214 110-1

Mobil: 736 751 214

SKYPE: poradnabrno

e-mail: e.skrancova@nrzp.cz

e-poradna <http://poradna.nrzp.cz>

Přečetli jsme v tisku

NASTAVIT SYSTÉM DŮSTOJNÉHO STÁŘÍ

Jako senátor chci se zasadit o to, aby nebyli lidé v pokročilém věku odkládáni do ústavů a vyčleňováni ze života k postupnému dožití jako je tomu dnes. Stejně jako kdyby ve Slušovicích chci nastavit systém důstojného stáří, kdy lidé z družstva neodcházelí do důchodu dožít, ale zůstávali na pracovišti, kde předávali zkušenosti a udržovali se v mentální i fyzické kondici a do penze odcházeli postupně, nikoliv ze dne na den.

A bylo naší povinností se o ně i v penzi starat. Organizovat program a zajistit preventivní zdravotní péči. Není nic horšího, než člověka odložit do penze k dožití. Měli jsme za tímto účelem ustanovení útvar péče o důchodce a Klub důchodců. První organizace dbala o pracovní zapojení seniorů v podniku a druhá, jejímž členem se stal každý, kdo v JZD odpracoval alespoň pět let, se staral o ty, kteří už pracovat nemohli. Naši lidé měli

zajištění jak materiální, tak kulturní a společenské a v tom vidím zásadní rozdíl oproti dnešnímu systému.

Dát dnes lidem důchod, kterým sotva pokryjí nájem a energie, je nerovný a stát se tváří, že víc udělat nemůže. Ale postarat se o důstojné stáří není jen o financích, ale především o tom, že lidé i v pokročilém věku potřebují někam patřit a být členy určité organizace a neustále se vzdělávat. Být užiteční a nestrachovat se o holé přežití. Jako senátor budu prosazovat změnu sociálního systému, ale především dokážu v praxi a podložím vědecky, že tato změna je nutná, potřebná a zajišťuje kvalitnější život nám všem. Péče podniků a státu o zaměstnance v seniorském věku je důkazem kultury společnosti a vztahu k lidem obecně.

František Čuba, senátor
Haló noviny

POZVÁNKA NA AKCE MDA

Masarykova demokratická akademie pořádá v prosinci 2014 v uvedených dnech v 17,00 hod. na Pedagogické fakultě MU Brno, Poříčí 9 (zasedací místnost v 1. poschodí budovy Poříčí 7).

1. 12. **PhDr. Martin Polásek, Ph.D.**, politolog z Ústavu politologie Filozofické fakulty KU Praha: Beseda nad knihou M. Poláška Revisionistické, progresivistické a tradicionalistické.
9. 12. **PhDr. Jiří Malinský**, předseda odb. historické komise ČSSD, Ing. Radovan Kojecký, zakládající člen obnovené organizace ČSSD, 25. výročí obnovy jihomoravské organizace ČSSD a práce na Dějinách ČSSD v datech.
16. 12. **PhDr. Jana Vrabcová, CSc.**, lektorka Česko-japonské společnosti Brno Japonské inspirace.

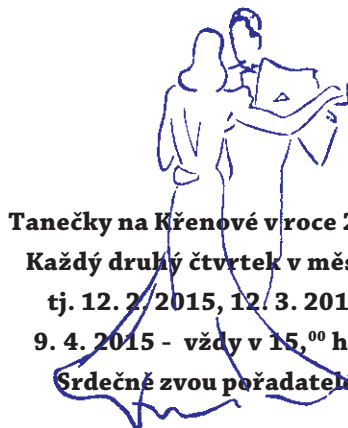
INZERCE

- ❑ **Důchodkyně 60 r. hledá kamarády se zájmem učit se němčinu a pro občasnou vycházku.** Tel: 604 804 198.
- ❑ **68 r./157 vdova hledá přítele od 69 do 75 let z Brna a okolí s bytem.** Tel: 731 370 266.

Všem našim věrným čtenářům přejeme krásné a spokojené Vánoce a úspěšný start do nového roku 2015!

PŘIJĎTE NA TANEČKY!

Tanečky na Křenové v roce 2015:
Každý druhý čtvrtek v měsíci,
tj. 12. 2. 2015, 12. 3. 2015,
9. 4. 2015 - vždy v 15,00 hod.
Srdečně zvou pořadatelé!

Česká unie sportu – krajská organizace Brno

vyšla vstříc a zajistila možnost plavání pro naše členy MěO SD ČR v Brně.

Pro zájemce je k dispozici celý krytý bazén, každou středu od 11 do 12 hodin, počínaje prosincem, v lázních Ponávka.

Vstup je zdarma pouze na členskou legitimaci Svazu důchodců.

Využijte této příležitosti!

VYCHÁZKY V LEDNU A ÚNORU 2015

* každé pondělí * odjezd před 9. hodinou

5. 1. Zastávka tramvaje č. 2 - „Nemocnice milosrdných bratří“ - lanová dráha - Pisárky.
  12. 1. Sraz na zastávce „Přístaviště“ - (tramvaj č. 1 směr Bystrc) - kolem přehrady - „Osada“ a zpět.
  19. 1. Mendlovo náměstí - trolejbus č. 37 - Kohoutovice - Jírovčova - dub „Troják“ - Stará dálnice.
  26. 1. Židenice - Stará osada - autobus č. 78 . Velká Klajdovka - kolem vysílače a zpět na Velkou Klajdovku.
- * * *
2. 2. Konečná tramvaje č. 5 - Štefánikova čtvrť - autobus č. 57 - Útěchov - rozcestí - Ořešín.
  9. 2. Sraz na zastávce „Přístaviště“ (tramvaj č. 1 směr Bystrc) - kolem přehrady - „Rakovec“ a zpět.
  16. 2. Královopolské nádraží - „Zamilovaný hájek“ - Řečkovice.
  23. 2. Židenice - Stará osada - autobus č. 55 do Líšně - Mariánské údolí - Muchova bouda a zpět odjezd v 8,40 h.

Mnoho štěstí a hlavně pevné zdraví v celém roce 2015!

Poděkování Božence Novákové

*Milá Boženko,
chtěly bychom Ti touto cestou poděkovat za starostlivou péči. Každá z nás se občas cítí smutná, osamocená, ba i k ničemu. A potřebuje postrčit. Tvoje naplánované každodenní vycházky nás vždy povzbudí, rozveselí, protože rozpo-
hybujeme nejen tělo, ale společnou konverzaci či písničkami na vycházku či u „kavičky“ ulevíme i naší dušičce.*

Přejeme si ještě dlouho se s Tebou vydávat v každém počasí na vycházky a dvakrát do roka i na společné obědy. Ať nám k tomu všem slouží zdraví.

Ještě jednou díky.

Tvoje věrné spoludůchodky.

*P.S. Když máš smutek na duši,
když se cítíš sama,
dej si brejle za uši
a pochoduj s náma.*

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno. Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodcibrno.cz • IČO 69706824 • Editor PaedDr. Anna Štofanová, dále tvoří redakční radu Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Jan Žáček, RNDr. Hubert Fadrus, CSc., Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 8. 11., vyšlo 3. 12. 2014 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 1. 2015 • Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk: Moravia Perex, spol. s r. o., Trnkova 123; e-mail: info@moraviaperex.cz

**Další číslo vyjde
v únoru 2015**